

Πληροφόρηση

(α) Τι λογισμικό θα χρειαστούμε για να επισκεφτούμε μια ιστοσελίδα και να πληροφορηθούμε για κάτι που μας ενδιαφέρει; (β) Πώς ονομάζονται τα προγράμματα που μας επιτρέπουν να αναζητήσουμε πληροφορίες στο Διαδίκτυο χρησιμοποιώντας απλές λέξεις-κλειδιά; (Δώστε ένα παράδειγμα για την κάθε ερώτηση).

Ποιους κινδύνους μπορεί να αντιμετωπίσουμε κατά τη λήψη πληροφοριών από το Διαδίκτυο;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν παίρνουμε πληροφορίες από το Διαδίκτυο;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

- (α) Θα χρειαστούμε φυλλομετρητή (π.χ. Internet Explorer, Mozilla Firefox)
- (β) Ονομάζονται μηχανές αναζήτησης (π.χ. Google, Yahoo, MSN search)

- Παραπληροφόρηση
- Πρόσβαση σε ακατάλληλο/παράνομο περιεχόμενο
- Πρόσβαση σε παιδική πορνογραφία
- Πρόσβαση σε σελίδες που παρακινούν σε επιβλαβείς συμπεριφορές
- Υποκλοπή προσωπικών δεδομένων (phishing)
- Προσβολή από ιούς ή άλλο κακόβουλο λογισμικό

- Διασταυρώνουμε τις πληροφορίες που εντοπίζουμε στο Διαδίκτυο και ελέγχουμε την εγκυρότητα τους (συγγραφέα, εκδότη κλπ)
- Έχουμε εγκατεστημένο στον υπολογιστή μας πρόγραμμα φιλτραρίσματος περιεχομένου
- Δεν δίνουμε προσωπικά στοιχεία σε ιστοσελίδες αμφίβουλου περιεχομένου
- Έχουμε εγκατεστημένα στον υπολογιστή μας, προγράμματα antivirus, antispyware και firewall

Ανταλλαγή/Διαμοιρασμός Αρχείων

Πώς μπορεί να γίνει η ανταλλαγή/διαμοιρασμός αρχείων;

Ποιους κινδύνους μπορεί να αντιμετωπίσουμε κατά την ανταλλαγή/διαμοιρασμό αρχείων στο Διαδίκτυο;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν ανταλλάζουμε/διαμοιράζουμε αρχεία στο Διαδίκτυο;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

- Μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όπου τα αρχεία φτάνουν ως συνημμένα
- Με τη μεταφορά αρχείων (ftp - file transfer protocol), όπου μια ομάδα ατόμων χρησιμοποιούν κάποιο χώρο σε ένα εξυπηρετητή server, για να ανεβάσουν τα αρχεία ώστε να μπορούν να τα βλέπουν όλοι
- Με τη χρήση προγραμμάτων peer to peer όπου η επικοινωνία και η ανταλλαγή γίνεται μεταξύ δύο υπολογιστών
- Μπορούμε να βρούμε αρχεία καθώς πλοηγούμαστε στο Διαδίκτυο και να τα κατεβάσουμε στον υπολογιστή μας

- Προσβολή από ιούς και άλλο κακόβουλο λογισμικό
- Πρόσβαση σε ακατάλληλο/παράνομο περιεχόμενο

- Έχουμε πρόγραμμα προστασίας (antivirus, antispyware, firewall) από κακόβουλο λογισμικό
- Δεν ανοίγουμε ύποπτα συνημμένα αρχεία που έρχονται στο e-mail μας
- Δεν παραβιάζουμε το δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας αυτών που δημιουργήσαν αρχεία που κατεβάζουμε ή ανταλλάζουμε με άλλους

Επικοινωνία [Σύγχρονη/Ασύγχρονη]

Δώστε ένα παράδειγμα σύγχρονης επικοινωνίας και ένα παράδειγμα ασύγχρονης επικοινωνίας μέσω Διαδικτύου.

Ποιους κινδύνους μπορεί να αντιμετωπίσουμε κατά τη χρήση σύγχρονης ή ασύγχρονης επικοινωνίας μέσω Διαδικτύου;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν χρησιμοποιούμε σύγχρονη ή ασύγχρονη επικοινωνία μέσω Διαδικτύου;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

- Σύγχρονη επικοινωνία: η συνομιλία (chat) σε «πραγματικό χρόνο»
- Ασύγχρονη επικοινωνία: το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail), οι ομάδες συζητήσεων (forum)

- Ανεπιθύμητα μηνύματα (Spam)
- Υποκλοπή Προσωπικών Δεδομένων (Phishing)
- Εκφοβισμός (Cyberbullying)
- Αποπλάνηση (Grooming)
- Συνομιλίες με αγνώστους
- Προσβολή από ιούς και άλλο κακόβουλο λογισμικό

- Να μην ανοίγουμε ύποπτα συνημμένα αρχεία από αγνώστους που έρχονται στο ηλεκτρονικό μας ταχυδρομείο
- Να έχουμε πρόγραμμα προστασίας (antivirus, antispyware, firewall) από κακόβουλο λογισμικό
- Να μη δίνουμε προσωπικά στοιχεία σε άγνωστα άτομα
- Να μη στέλνουμε φωτογραφίες ή βίντεο μας σε αγνώστους

Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες

Δώστε παραδείγματα ηλεκτρονικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω Διαδικτύου.

Ποιους κινδύνους μπορεί να αντιμετωπίσουμε κατά τη χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν εξυπηρετούμαστε μέσω ηλεκτρονικών υπηρεσιών;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

Μπορούμε να κάνουμε τραπεζικές συναλλαγές οποιαδήποτε ώρα της ημέρας θέλουμε, να πληρώσουμε τους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνου κ.ά., να ανανεώσουμε άδειες, να κάνουμε κρατήσεις σε ξενοδοχεία της χώρας μας ή του εξωτερικού, να πάρουμε αεροπορικά εισιτήρια, να ενοικιάσουμε αυτοκίνητα, να ψάξουμε και να βρούμε εργασία, να συμπληρώσουμε και υποβάλουμε ηλεκτρονικά κάποιες αιτήσεις

- Υποκλοπή Προσωπικών Δεδομένων (Phishing)
- Λήψη ανεπιθύμητων μηνυμάτων (Spam)

- Να αγοράζουμε προϊόντα από αξιόπιστα ηλεκτρονικά καταστήματα
- Όταν δηλώνουμε τα προσωπικά μας δεδομένα να έχουμε πάντα υπόψη μας ότι οι διευθύνσεις οι οποίες ξεκινούν με <https://> παρέχουν περισσότερη ασφάλεια από αυτές που ξεκινούν με <http://>
- Να βεβαιωνόμαστε ότι είναι ξεκάθαρος ο προσδιορισμός της εταιρείας με το όνομά της, τη διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου, στοιχεία επικοινωνίας κ.τ.λ.
- Να ξεκαθαρίζουμε πριν από τη συναλλαγή όλες τις τυχόν χρεώσεις που μπορεί να προκύπτουν, όπως έξοδα αποστολής, φόροι, κ.ά. Να χρησιμοποιούμε πιστωτικές κάρτες που έχουν φτιαχτεί ειδικά για πληρωμές στο διαδίκτυο
- Να κάνουμε περιοδικό έλεγχο των τραπεζικών λογαριασμών για περιπτώσεις αδικαιολόγητων χρεώσεων
- Να μην απαντούμε σε ανεπιθύμητα μηνύματα (spam)

Ψυχαγωγία

Με ποιους τρόπους μπορούμε να ψυχαγωγηθούμε στο Διαδίκτυο;

Ποιους κινδύνους μπορεί να αντιμετωπίσουμε αν δεν βάλουμε όρια για τη ψυχαγωγία μας στο Διαδίκτυο;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν χρησιμοποιούμε το Διαδίκτυο για ψυχαγωγία;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

- Να ακούσουμε μουσική
- Να παρακολουθήσουμε σύντομα φιλμάκια ή ολόκληρες ταινίες
- Να διαβάσουμε περιοδικά και εφημερίδες από οποιοδήποτε μέρος του πλανήτη
- Να παίξουμε ηλεκτρονικά παιχνίδια, ατομικά ή ομαδικά

- Εθισμός
- Αποξένωση από τον πραγματικό κόσμο
- Πρόσβαση σε ακατάλληλα παιχνίδια
- Φυσικές παθήσεις

- Δεν αφιερώνουμε πολύ χρόνο στα ηλεκτρονικά παιχνίδια ή θέτουμε όρια στο χρόνο ενασχόλησης
- Συμβουλευόμαστε το σύστημα PEGI για την επιλογή των κατάλληλων ηλεκτρονικών παιχνιδιών
- Έχουμε πρόγραμμα φιλτραρίσματος περιεχομένου
- Κάνουμε συχνά διαλείμματα

Εξ αποστάσεως μάθηση

Τι είναι η εξ αποστάσεως μάθηση;

Ποια είδη εξ αποστάσεως μάθησης έχουμε;

Ποια μέσα έχουμε σήμερα για τη διεξαγωγή της εξ αποστάσεως μάθησης;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

Είναι η εκπαιδευτική διαδικασία κατά την οποία ο εκπαιδευόμενος και ο εκπαιδευτής βρίσκονται σε φυσική απόσταση και η διδασκαλία επιτυγχάνεται με διάφορα μέσα επικοινωνίας με μικρή ή καθόλου φυσική επαφή

- Σύγχρονη (η διδασκαλία και η μάθηση γίνονται ταυτόχρονα)
- Ασύγχρονη (μαθαίνουμε μόνοι μας στο δικό μας χώρο και χρόνο και με το δικό μας ρυθμό)
- Συνδυασμός των δυο

- Ηλεκτρονικός Υπολογιστής
- Διαδίκτυο
- Συστήματα τηλεδιάσκεψης

Κοινωνικά Δίκτυα

Τι μας προσφέρουν τα Κοινωνικά Δίκτυα;

Ποιους κινδύνους μπορεί να αντιμετωπίσουμε κατά την εμπλοκή μας σε Κοινωνικά Δίκτυα;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν χρησιμοποιούμε τα Κοινωνικά Δίκτυα;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

Μέσω των Κοινωνικών Δικτύων μπορούμε να αναρτήσουμε στοιχεία που θα αποτελέσουν το διαδικτυακό μας προφίλ, να έρθουμε σε επικοινωνία με φίλους ή να κάνουμε νέες φιλίες και επαγγελματικές επαφές, να ανταλλάξουμε γνώση, να ζητήσουμε άμεση υποστήριξη ή ακόμα απλά να ψυχαγωγηθούμε

- Εκφοβισμός (Cyberbullying)
- Παραπληροφόρηση
- Αποξένωση από τον πραγματικό κόσμο
- Αποπλάνηση (Grooming)
- Παραβίαση ιδιωτικότητας
- Παραποίηση της γλώσσας
- Εθισμός

- Να είμαστε προσεχτικοί όσον αφορά στο περιεχόμενο που ανεβάζουμε στο διαδικτυακό μας προφίλ. Να αποφεύγουμε προκλητικές φωτογραφίες ή φωτογραφίες που εμφανίζουν στοιχεία της ιδιωτικής μας ζωής (π.χ. μέρη στα οποία συχνάζουμε)
- Να μην εμπιστευόμαστε τις συνομιλίες με αγνώστους. Ποτέ δεν ξέρουμε τι πραγματικά κρύβεται πίσω από κάποιο προφίλ
- Εάν νιώθουμε άβολα με το περιεχόμενο κάποιας συζήτησης, να το αναφέρουμε σε έναν ενήλικα ή/και να μπλοκάρουμε τον χρήστη
- Να μην ανεβάζουμε περιεχόμενο το οποίο πιθανό να προσβάλλει τρίτα άτομα ή να περιέχει ακραίες θέσεις, οι οποίες μελλοντικά μπορούν να αποβούν εις βάρος μας

Ηλεκτρονικό Εμπόριο

Ποια τα οφέλη από το Ηλεκτρονικό Εμπόριο;

Ποιους κινδύνους μπορεί να αντιμετωπίσουμε κατά τις ηλεκτρονικές μας αγορές;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν κάνουμε αγορές μέσω του Διαδικτύου;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

- Δυνατότητα εύκολης και γρήγορης αναζήτησης και σύγκρισης των προσφερόμενων προϊόντων και τιμών
- Μικρότερο κόστος αγοράς
- Δυνατότητα αγοράς 24 ώρες το 24ωρο

- Υποκλοπή Προσωπικών Δεδομένων
- Ανεπιθύμητα Μηνύματα

- Αγοράζουμε προϊόντα από αξιόπιστα ηλεκτρονικά καταστήματα
- Έχουμε υπόψη ότι οι διευθύνσεις <https://> παρέχουν περισσότερη ασφάλεια από τις <http://>
- Βεβαιωνόμαστε ότι είναι ξεκάθαρος ο προσδιορισμός της εταιρείας
- Ξεκαθαρίζουμε πριν από τη συναλλαγή όλες τις τυχόν χρεώσεις που μπορεί να προκύπτουν
- Χρησιμοποιούμε ειδικές πιστωτικές κάρτες για το Διαδίκτυο

Κινητό Τηλέφωνο

Η πρόσβαση στο Διαδίκτυο από το κινητό τηλέφωνο δίνει νέες δυνατότητες στο κινητό τηλέφωνο. Δώστε 2 παραδείγματα.

Ποιοι κίνδυνοι μπορεί να προκύψουν από τη χρήση κινητών τηλεφώνων που είναι συνδεδεμένα με το Διαδίκτυο;

Ποιες καλές πρακτικές πρέπει να ακολουθούμε όταν χρησιμοποιούμε το κινητό;

ασφάλεια στο διαδίκτυο

- Μπορούμε να λαμβάνουμε e-mail, να «κατεβάζουμε» φωτογραφίες, βίντεο, μουσική,
- Να δημοσιεύουμε το περιεχόμενο που παράγουμε με το κινητό μας όπως φωτογραφίες ή βίντεο στο Διαδίκτυο (Moblog) ή ακόμη να στέλλουμε από το Διαδίκτυο μαζικά SMS και MMS σε κινητά (Bulk SMS)

- Εκφοβισμός μέσω κινητού τηλεφώνου
- Ανεπιθύμητα Μηνύματα
- Παραβίαση Ιδιωτικότητας
- Φυσικές Παθήσεις
- Εθισμός

- Δεν απαντούμε σε μηνύματα που λαμβάνουμε από αγνώστους
- Δεν δίνουμε το νούμερο του κινητού μας σε αγνώστους ή σε ύποπτες ιστοσελίδες
- Δεν αποθηκεύουμε πολύ προσωπικά δεδομένα στην μνήμη του

Δυνατότητες Διαδικτύου!

Θησαυρός Γνώσεων
Κρυφώνας Κινδύνων που Παραμονεύουν
Προστατέψου

ασφάλεια στο διαδίκτυο

Παιδαγωγικός Σχεδιασμός, Έρευνα και Συγγραφή Κειμένων

Ζωή Θράσου

Κατερίνα Καδή

Αλέξανδρος Κοφτερός

Μιχάλης Μάγος

Γιώργος Μιχαήλ

Αναστασία Οικονόμου

Ιφιγένεια Παναγίδου Βερέλ

Γλωσσική Επιμέλεια

Ζωή Οδυσσέως- Πολυδώρου

Γραφικά

Άντρη Χατζηθεοδοσίου

Επιμέλεια Έκδοσης

Ζωή Θράσου

Γενική Επιμέλεια

Αναστασία Οικονόμου, Προϊσταμένη Τομέα Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας

Εποπτεία

Αντρέας Χαραλάμπους, Διευθυντής Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

ISBN set: 978-9963-0-9154-6

ISBN: 978-9963-0-9161-4

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Τομέας Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας

Η έκδοση συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια του έργου CyberEthics του προγράμματος SaferinternetPlus (<http://ec.europa.eu/saferinternet>)